

- 3) „dostateczny”, jeżeli wiadomości kandydata są wystarczające,
 4) „niedostateczny”, jeżeli wiadomości kandydata nie są wystarczające.

W razie niedostatecznego wyniku egzaminu komisja oznacza termin powtórzenia egzaminu. Termin ten nie może być krótszy niż trzy miesiące, nie dłuższy zaś niż rok.

W razie ponownego niedostatecznego wyniku egzaminu powtarzać nie wolno i należy kandydata zwolnić ze służby.

Uchwały komisji egzaminacyjnej zapadają większością głosów i są ostateczne. Ostatni daje głos przewodniczący.

§ 11. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół, do którego wpisuje się skład komisji egzaminacyjnej, tematy egzaminu pisemnego i pytania egzaminu ustnego, ocenę poszczególnych wypracowań i odpowiedzi, tudzież uchwałę komisji co do wyniku egzaminu.

§ 12. Na dowód poddania się egzaminowi otrzymuje kandydat świadectwo urzędowe wystawione przez komisję według dołączonego wzoru.

Świadectwo ma być podpisane przez przewodniczącego komisji i komisarzy egzaminacyjnych oraz zaopatrzone pieczęcią urzędu przy którym komisja została ustanowiona.

§ 13. Kandydatom, którzy pełnią służbę nie w siedzibie komisji egzaminacyjnej i poddają się po raz pierwszy egzaminowi, należą się normalne diety i koszty podróży.

§ 14. W wyjątkowych wypadkach Rada Ministrów, na wniosek właściwej władzy naczelnej, może zwolnić poszczególnych kandydatów na stanowiska wymienione w § 1 niniejszego rozporządzenia w całości lub w części od egzaminu praktycznego, ustanowionego niniejszym rozporządzeniem.

§ 15. Urzędnik mianowany do odwołania (pro-wizoryczny) na wypadek zamiaru mianowania go na stałe, może być zwolniony od służby przygotowawczej, jeżeli przesłużył przynajmniej jeden rok w służbie państwowej, winien być jednak poddany egzaminowi praktycznemu, według postanowień niniejszego rozporządzenia, o ile nie zostanie do niego zastosowane postanowienie § 14.

Przepis powyższy stosuje się analogicznie do pracowników kontraktowych.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy, wydane w przedmiocie, unormowanym niniejszym rozporządzeniem.

Prezes Rady Ministrów: *W. Grabski*

Wzór do § 12 rozp. Rady Min.
z dnia 7 stycznia 1925 r.—poz. 48.

L. protokołu egzaminacyjnego.....

Ś W I A D E C T W O .

Pan .....
 (charakter służbowy) .....
 poddał się w dniach .....
 na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia
 7 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. № 6 poz. 48) egza-
 minowi na stanowisko I kategorii w państwowej
 służbie administracyjnej i złożył go z wynikiem.....

.....dnia..... 192...r.

(Pieczęć)

Komisja egzaminacyjna przy .....

Przewodniczący komisji:

Komisarze egzaminacyjni:

49.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 7 stycznia 1925 r.

o służbie przygotowawczej i egzaminie praktycznym kandydatów na stanowiska urzędników rachunkowych i kasowych II kategorii w służbie państwowej.

Na podstawie art. 11 i 12 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. № 21 poz. 164) zarządza się co następuje:

§ 1. Kandydaci na stanowiska urzędników rachunkowych i kasowych w służbie państwowej winni odbyć służbę przygotowawczą (praktykę) przewidzianą w art. 12 ustawy o państwowej służbie cywilnej oraz złożyć egzamin praktyczny.

§ 2. Podania o dopuszczenie do służby przygotowawczej należy wnosić do władzy powołanej do mianowania.

Do podania mają być dołączone: metryka urodzenia, dowód obywatelstwa polskiego, dowód posiadania wykształcenia średniego (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r.—Dz. U. R. P. № 64 poz. 629) oraz dokładny życiorys.

Przed przyjęciem do służby przygotowawczej władza powołana do mianowania zasięga opinii lekarza urzędowego, co do stanu zdrowia kandydata.

§ 3. W wypadkach wyjątkowych zasługujących na szczególne uwzględnienie będą mogli być dopuszczeni do służby przygotowawczej — w zastosowaniu postanowień zawartych w ustępie ostatnim art. 11 względnie w czasie przejściowym w ustępie pierwszym

art. 115 ustawy o państwowej służbie cywilnej — kandydaci nie posiadający pełnego wykształcenia średniego.

§ 4. Służba przygotowawcza trwa zasadniczo rok i odbywa się ją kolejno możliwie we wszystkich działach rachunkowości względnie kasowości.

O wyniku służby przygotowawczej orzeka władza powołana do mianowania na podstawie sprawozdania władzy służbowej kandydata oraz opinii komisji kwalifikacyjnej.

W razie ujemnego wyniku służby przygotowawczej może władza, która przyjęła kandydata na służbę przygotowawczą zwolnić go ze służby lub orzec przedłużenie służby przygotowawczej jednak najwyżej na przeciąg dalszych dwóch lat. Jeżeli ponowna ocena wypadnie ujemnie należy kandydata zwolnić ze służby.

§ 5. Po ukończeniu służby przygotowawczej z dodatnim wynikiem winien kandydat poddać się egzaminowi praktycznemu.

W razie niezłożenia egzaminu w ciągu trzech lat od wstąpienia do służby należy kandydata zwolnić ze służby.

Podanie o dopuszczenie do egzaminu należy wnieść w drodze służbowej do władzy powołanej do mianowania, która orzeka o dopuszczeniu do egzaminu, jego terminie i o składzie komisji.

Dla kandydatów na stanowiska urzędników władz nieskarbowych termin egzaminu oraz skład komisji egzaminacyjnej wyznacza Minister Skarbu względnie prezes izby skarbowej w myśl postanowień ustępu drugiego § 6 z uwzględnieniem przepisów ostatniego ustępu § 7 co do składu komisji. Wyznaczenie terminu egzaminu następuje przytem na wniosek właściwej władzy orzekającej o dopuszczeniu kandydata do egzaminu.

W wypadku przewidzianym w końcowym ustępie § 6 termin egzaminu i skład komisji egzaminacyjnej wyznacza prezes izby skarbowej, przy której kandydat ma się poddać egzaminowi, przyczem wyznaczenie terminu następuje na wniosek władzy orzekającej o dopuszczeniu kandydata do egzaminu.

§ 6. Egzamin odbywa się przed komisją egzaminacyjną.

Dla kandydatów pełniących służbę przy władzach naczelnych właściwą jest komisja ustanowiona przy Ministerstwie Skarbu, dla kandydatów zaś pełniących służbę przy władzach niższych komisja ustanowiona przy izbie skarbowej.

Minister Skarbu może odstąpić od utworzenia komisji przy niektórych izbach skarbowych i poruczyć egzaminowanie kandydatów z ich okręgów komisjom egzaminacyjnym utworzonym przy innych izbach skarbowych.

§ 7. Komisja egzaminacyjna składa się z przewodniczącego i dwóch komisarzy egzaminacyjnych.

Listę przewodniczących oraz komisarzy egzaminacyjnych ustanawia na okres dwóch lat kalendarzowych Minister Skarbu z grona urzędników Ministerstwa Skarbu względnie izb skarbowych — w tym ostatnim wypadku na wniosek prezesów izb skarbowych.

Przy egzaminach kandydatów na urzędników władz nieskarbowych wchodzi w skład komisji egza-

minacyjnej, jako jeden z dwóch komisarzy egzaminacyjnych, wyższy urzędnik służby rachunkowo-kasowej odnośnego działu, wyznaczony przez właściwego ministra w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Przewodniczącemu służy prawo egzaminowania. Kolejność egzaminowania oznacza przewodniczący.

§ 8. Egzamin jest ustny.

Egzamin z jednym kandydatem nie może trwać dłużej niż dwie godziny.

§ 9. Przedmiotem egzaminu są:

- 1) znajomość ogólnych zasad ekonomji społecznej i skarbowości, które pozostają w związku z nauką rachunkowości i kasowości państwowej oraz ułatwiają jej zrozumienie (rodzaje gospodarstwa i organa zarządzające niem, pojęcie majątku, kapitału, dochodu, czynszu, renty, wartości, ceny, waluty, pieniądza, kredytu, weksla, banknotu, czeku i t. p.);
- 2) znajomość ogólnych zasad rachunkowości państwowej z uwzględnieniem rachunkowości kupieckiej (merkunsiylistycznej) i kasowości państwowej (zasady sporządzania inwentarza i preliminarza budżetowego, prowadzenia rachunków i ksiąg, zestawiania zamknięć rachunków, względnie bilansów, wykonywania cenzury i t. p.);
- 3) znajomość obowiązujących przepisów rachunkowych dla władz i urzędów państwowych oraz przepisów kasowych ze szczególnem uwzględnieniem wiadomości potrzebnych w dziale służby, w której kandydat pracuje jako też przepisów o kontroli państwowej;
- 4) znajomość ogólna ustroju administracyjnego Państwa ze szczególnem uwzględnieniem statutu organizacyjnego tej władzy, której podlega kandydat (ustrój władz państwowych i samorządowych i zakres ich działania pod względem rachunkowo-kasowym, instancje i t. p.);
- 5) znajomość prawa budżetowego i ustawy skarbowej;
- 6) znajomość zasad, na których opierają się obroty, uskuteczniane przez kasy i urzędy państwowe za pośrednictwem Pocztovej Kasy Oszczędności i Banku Polskiego.

§ 10. Wynik egzaminu oznacza się stopniami:

- 1) „bardzo dobry”, jeżeli kandydat wykazał wybitną i bardzo dokładną znajomość przedmiotów egzaminacyjnych;
- 2) „dobry”, jeżeli kandydat wykazał dokładną znajomość przedmiotów;
- 3) „dostateczny”, jeżeli wiadomości kandydata są wystarczające;
- 4) „niedostateczny”, jeżeli wiadomości kandydata nie są wystarczające.

Przy ocenie odpowiedzi należy brać pod uwagę nie tylko trafność odpowiedzi na poszczególne pytania, lecz także zwracać uwagę na rozwój umysłowy kandydata i jego przydatność w służbie rachunkowej względnie kasowej.

Uchwały komisji egzaminacyjnej zapadają większością głosów. Ostatni oddaje głos przewodniczący.

W razie ujemnego wyniku egzaminu komisja oznacza termin powtórzenia egzaminu. Termin ten nie może być krótszy niż trzy miesiące, nie dłuższy niż rok.

W razie ponownego niedostatecznego wyniku, egzaminu powtarzać nie wolno i należy kandydata zwolnić ze służby.

§ 11. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół, do którego wpisuje się skład komisji egzaminacyjnej, pytania egzaminu i ocenę poszczególnych odpowiedzi tudzież wynik egzaminu.

§ 12. Na dowód złożenia egzaminu otrzymuje kandydat świadectwo sporządzone według dołączonego wzoru.

Świadectwo ma być podpisane przez członków komisji i zaopatrzone pieczęcią urzędu, przy którym komisja została ustanowiona.

§ 13. Kandydatom, którzy pełnią służbę nie w siedzibie komisji egzaminacyjnej i poddają się egzaminowi po raz pierwszy, należą się normalne diety i koszty podróży.

§ 14. Niniejszemu rozporządzeniu nie podlegają kandydaci na urzędników rachunkowych i kasowych w służbie kolejowej, pocztowo-telegraficznej i wojskowej. Egzaminy praktyczne dla nich unormowane zostaną odrębnymi rozporządzeniami.

§ 15. W wyjątkowych wypadkach Rada Ministrów, na wniosek właściwej władzy naczelnej, może zwolnić poszczególnych kandydatów na stanowiska wymienione w § 1 w całości lub w części od egzaminu praktycznego ustanowionego niniejszym rozporządzeniem.

§ 16. Urzędnik mianowany do odwołania (pro wizoryczny) na wypadek zamiaru mianowania go na stałe, może być zwolniony od służby przygotowawczej, jeżeli przesłużył przynajmniej jeden rok w służbie państwowej, winien być jednak poddany egzaminowi praktycznemu, według postanowień niniejszego rozporządzenia, o ile nie zostanie do niego zastosowane postanowienie § 15. Przepis powyższy stosuje się analogicznie do pracowników kontraktowych.

§ 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy wydane w przedmiocie unormowanym niniejszym rozporządzeniem.

Prezes Rady Ministrów: *W. Grabski*

Wzór do § 12 rozp. Rady Min.
z dnia 7 stycznia 1925 r.—poz. 49.

L. protokołu egzaminacyjnego.....

Ś W I A D E C T W O.

Pan .....
(charakter służbowy) .....
podał się dniu ..... 19..... r. na zasadzie

rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. № 6, poz. 49) egzaminowi praktycznemu na stanowisko II kategorii w państwowej służbie rachunkowo-kasowej i złożył go z wynikiem

.....dnia .....19.....r.

Komisja egzaminacyjna przy.....

(Pieczęć)

Przewodniczący komisji:

Komisarze egzaminacyjni:

50.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 7 stycznia 1925 r.

o komisjach kwalifikacyjnych.

Na mocy art. 20 ustawy z dn. 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. № 21 poz. 164) zarządza się co następuje:

§ 1. Zarządza się utworzenie komisji kwalifikacyjnych przy władzach naczelnych i władzach bezpośrednio podlegających władzom naczelnym.

§ 2. Komisje kwalifikacyjne są następujące:

1) Komisje kwalifikacyjne czynne przy władzach naczelnych, dla wszystkich urzędników, odnośnej władzy naczelnej od XII do VII stopnia służbowego włącznie;

2) Komisje kwalifikacyjne czynne przy władzach, podlegających bezpośrednio władzy naczelnej, dla wszystkich urzędników odnośnej władzy od XII do VII stopnia służbowego włącznie oraz dla wszystkich urzędników od XII do VII stopnia służbowego włącznie, pełniących służbę przy władzach lub urzędach jej podległych.

§ 3. Jeżeli przy władzy podlegającej bezpośrednio władzy naczelnej nie da się utworzyć komisji kwalifikacyjnej, kierownik władzy naczelnej poruczy innej komisji kwalifikacyjnej wydanie opinii, co do kwalifikacji urzędników, pełniących służbę w okręgu służbowym tej władzy.

W razie potrzeby może naczelnik władzy, przy której ma być utworzona komisja kwalifikacyjna, utworzyć kilka komisyj.

§ 4. Komisje kwalifikacyjne są powołane do wydawania opinii o kwalifikacjach urzędników od XII do VII stopnia służbowego włącznie, praktykantów oraz osób ubiegających się o stanowiska urzędnicze.

§ 5. Komisja kwalifikacyjna składa się z pięciu członków.

Członków komisji, jako też potrzebną ilość zastępców, ustanawia na okres dwuletni kierownik